

Пам'яті Олександра Журавльова

Журавльов Олександр Олександрович (1943 – 27 грудня 2009 р.) – реставратор вищої категорії, член Світової Бурштинової Ради, член спілки художників Російської Федерації, керівник проекту відновлення Бурштинової кімнати в Єкатерининському палаці.

Наприкінці 2009 року трагічно загинув Олександр Журавльов – людина, яка вражала з першого знайомства своєю любов'ю до бурштину, енергією, доброзичливістю та ерудицією. Здавалося, що ніхто у світі не знає більше про бурштин, і своїми знаннями, досвідом та вмінням він охоче ділився з кожним, кому цікавий цей чудовий камінь. Його знали і любили всюди – Росії, Польщі, Україні, Білорусі, Японії, Німеччині, Литві, Канаді; здавалося, він знає всі мови і має всюди друзів.

Внесок Олександра Журавльова у світову каменерізню справу важко переоцінити. Саме він наприкінці 1970-х років переконав радянське керівництво в необхідності відтворення Бурштинової кімнати, а пізніше – й російське керівництво в необхідності продовжити фінансування цього високовартісного проекту. З 1981 р. по 1997 р. він був керівником цих робіт. У процесі реставрації він заново відкрив стародавній секрет фарбування бурштину, що був втрачений іще на почат-

ку XVIII сторіччя, здавалося, назавжди. Журавльов був єдиним майстром у світі, який досконало володів технікою колорування бурштину. Не всі знають, що реставратори Бурштинової кімнати мали лише чорно-білі знімки втраченого шедевру. Але й із цієї ситуації Журавльов знайшов вихід. Спеціалісти взяли за основу останні чорно-білі світліни Бурштинової кімнати, датовані 1941 роком, розшукали таку ж плівку, на якій робилися ці кадри, таку ж фотокамеру, дізналися про приблизний час зйомок та розрахували, звідки падало світло. Так були відновлені справжні кольори Бурштинової кімнати.

Разом із групою реставраторів О. Журавльов відтворював бурштинові вироби з колекцій Державного Ермітажу, Зброярні Московського Кремля, був автором проекту кіота ікони св. стратотерпців Миколая та Олексія в Казанському соборі Санкт-Петербурга. В останні роки працював художнім керівником приватної галереї “Бурштиновий дім”, яка значну частину грошей, отриманих від продажу бурштинових виро-

бів, направляла до петербурзького фонду допомоги онкохворим дітям.

Останньою значною роботою Олександра Журавльова було створення бурштинового панно “Русь”, найбільшої у світі картини з бурштину, виконаної в унікальній авторській манері – синтезі флорентійської мозаїки та бурштинового набору. Розмір панно – 2,76х1,56 м, воно створене з 2 984 фрагментів, на які було витрачено 70 кг бурштину. За орієнтовною оцінкою, вартість виробу становить близько 1 млн євро.

Олександра Журавльова знали й любили в Україні. Він бував тут багато разів, мав родичів і друзів. У 2007–2008 роках брав участь у роботі першої та другої міжнародних науково-практичних конференцій “Український бурштиновий світ”. Для учасників конференції О. Журавльовим було проведено майстер-клас із художньої обробки бурштину. У нього було багато планів, пов'язаних з Україною: персональна виставка в Національному заповіднику “Софія Київська”, співпраця з українськими ювелірами, щорічні майстер-класи.

Майстерність, знання і досвід Олександра Журавльова викликали захоплення, а бажання поділитися ними з зацікавленими людьми вражало.

Вічна йому пам'ять.

Підготувала
Олена Беліченко